

פרשת כי תבוא

וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך (כח, י)

כח תורתם של צדיקי וגדולי הדורות שבכל דור, הביאו לכך, שיראת ה' היתה נסוכה על פניהם, ובכוחה הם גם זכו לפיקחות וסייעתא דשמיא מיוחדת בוויכוחיהם ובמאבקהם עם הגויים עד שראו עליהם את הפסוק הנ"ל - "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך".

ועל כך יוכיח הסיפור הבא:

הגה"ק רבי חיים מבריסק זי"ע בעודו צעיר לימים, שימש כר"מ בישיבתו המפורסמת של הנצי"ב מוולוז'ין זי"ע, ובתקופה ההיא, התנכלה הממשלה ללומדי התורה והחליטה להגביל את מספר התלמידים בישיבה, כשרק מאתיים מהם הורשו לשהות בהיכל הישיבה ותו לא, והכל ידעו שעבירה על חוק ממשלתי זה כרוכה בעונש חמור. ולמרות זאת המשיכו כל הבחורים (הרבה יותר ממאתיים) ללמוד בישיבה ולשהות בין כתליה.

כאשר היה מגיע מפקח מטעם הממשלה לבדוק האם מקפידים בוולוז'ין על קיום הצו, שלשלו לידי שלמונים הגונים והמפקח דיווח לממונים עליו שהישיבה עושה כמצווה עליה...

אבל, יום אחד הודיע השר הממונה שברצונו להגיע בעצמו להיכל הישיבה ולבדוק את העניינים מקרוב. עכשיו היה ברור שיש לנקוט בדרך אחרת, שכן לא הרי פקיד זוטר כהרי השר בעצמו ובכבודו, אותו אסור כמובן לשחד בממון... ההנהלה לא ידעה לשית עצות בנפשה, אבל ר' חיים בריסקער, שכאמור בגיל צעיר מאוד כבר התמנה לר"מ בישיבת וולוז'ין, ניגש אל הנצי"ב ואמר לו: יניח לי ראש הישיבה לסדר את העניינים על הצד הטוב ביותר, ובעז"ה תבוא הישועה במהרה.

הרבה ברירות לא עמדו בפני הנהלת הישיבה ולכן הסכים הנצי"ב להצעתו של הגר"ח, ונתן לו הסכמה לבקשתו. והנה, כאשר הגיע השר להיכל הישיבה, ביקש ר' חיים מאנשי הפמליה להתקבל לראיון אצל השר. באותו יום שרר מזג אוויר קייצי, אבל הגר"ח, בהיכנסו אל השר, עטה על עצמו לא מעיל חורף אחד אלא מעיל על מעיל, וכולו מכוסה בגדי חורף חמים. כשראה אותו השר, מיד שאלו: מה קרה? מדוע הינך לבוש בבגדים אלה? השיב לו הגר"ח: "תראה, אדוני השר, סבתא שלי ניגלתה אליי אמש בחלום הלילה ואמרה לי שהיום יירד גשם עז ורוח זלעפות תישוב בחוצות..."

השר החל לגחך למשמע הדברים, ואז אמר לו ר' חיים: "מה אתה צוחק? אני מוכן להתערב עימך על סך חמש מאות רובל שהיום יירד גשם כפי שסבתא שלי אמרה!"

ואכן, השניים התערבו. ומה אתם חושבים - ירד גשם באותו יום? כמובן שלא...

ואז בא ר' חיים לשלם לשר את סכום הכסף שעליו התערבו. ובתוך המעטפה הוסיף לו על הסכום שנקבע מראש עוד כהנה וכהנה, כשהוא נותן לשר להבין שאת היתרה מוסיפה לו הנהלת הישיבה...

לא עבר זמן קצר מאז שקיבל את הכסף לידי, וגם השר יצא בהודעה רשמית מטעם המשרד הממשלתי בראשו הוא עומד שבישיבת וולוז'ין אין יותר ממאתיים תלמידים!...

מיד לאחר מכן התאספו כולם אצל הגר"ח ואמרו לו בהתפעלות: איך הצלחת לעשות זאת? ענה להם הגר"ח ואמר: שכאשר שמע שהשר עצמו אמר להגיע לישיבה, הוגיע את מוחו בשאלה כיצד ניתן יהיה בכל אופן לשחד גם אותו בממון, ואז העלה את הרעיון המפוקח להתערב איתו על דבר כזה שיאלץ אותו,

פרשת כי תבוא

את ר' חיים, לשלשל כסף - שלא בתורת שוחד - לידיו של איש השלטון, ומשיגיעו ה'מצלצלים' לכיסו, תהיה כבר אפשרות להוסיף עוד ועוד, ולרמוז באוזנו שהישיבה היא זו המעניקה לו את המצלצלין...

כך ראו כולם את הפסוק הנ"ל מתקיים - "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך, ולכן ויראו ממך, כי אדם שמתנהג בתורה ויר"ש אז הקב"ה נותן לו פיקחות מיוחדת בכדי שגם הגוי הרשע ביותר יתמוסס מפניו..."

על הרה"ק רבי יואל ממאטמר זי"ע מסופר, שכאשר עלה לכהן כרב בסאטמר, התלוננו בפניו עסקני העיר על אחד ממושלי העיר שנתפרסם ברשעותו והרע לבני ישראל כמה וכמה פעמים, אמר להם הרבי בדרך צחות: שיראו אם המושל הזה יש לו ידיים... כי אם יש לו ידיים שיוכל לקחת בהם מתנת כסף, אז בוודאי יכולים לשחדו, כי הלא בשביל זה יש להגויים ידיים בכדי שיוכלו לקבל שוחד מיהודים, וימנעו על ידי זה מלהרע ליהודים... ואף אמר בדרך צחות שזה הפירוש מה שאומרים בהגדה של פסח: "והיא שעמדה לאבותינו ולנו, שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו והקב"ה מצילנו מידם", והכוונה, שהרשעים עומדים עלינו לכלותינו, והקב"ה מצילנו על ידי שיש להם ידיים, על ידי שיקבלו שוחד בידיהם...

מקור: פנינים